

BOG

FRIEDRICH NIETZSCHE
OM VORE
DANNELSES-
ANSTALTERS
FREMTID

Kjellerup
1896

OM VORE DANNELSESANSTALTE RS FREMTID (/BOEGER/OM-VORE- DANNELSESANSTALTE RS-FREMTID)

Af
Friedrich Nietzsche
(/forfattere/friedrich-nietzsche)
(2020)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?](https://bibliotek.dk/da/search/work/?))

SEARCH_BLOCK_FORM=870970-

Log ind (/user/login?destination=/boeger/om-vore-

dannelsesanstalters-fremtid) for at anmelde

DANS %0A47060939&FRAGMENT=CONTENT)

Facebook

(<http://www.facebook.com/share.php?>

u=<http://litteratusiden.dk/boeger/om->

vore-dannelsesanstalters-

fremtid&title=Om vore

dannelsesanstalters fremtid)

Tweet (<https://twitter.com/intent/tweet?>

url=<http://litteratusiden.dk/boeger/om->

vore-dannelsesanstalters-

fremtid&status=Om vore

dannelsesanstalters

fremtid+<http://litteratusiden.dk/boeger/om->

vore-dannelsesanstalters-fremtid)

Nyudgivelse af Nietzsches forelæsningsrække er hyperaktuel og vigtig læsning for alle, der interesserer sig for dannelse. Og hvem gør ikke det?

Tidligere: 1. udgave. 1995.

TAGS:

DANNELSE (/TAXONOMY/TERM/14373)

KULTURKRITIK (/TAXONOMY/TERM/5996)

UDDANNELSESINSTITUTIONER (/TAXONOMY/TERM/30638)

ANMELDELSE

20 maj.20

(/users/kamilla-ane-petersen)

Af Kamilla Ane Petersen

(/users/kamilla-ane-petersen)

Nyudgivelse af Nietzsches forelæsningsrække er hyperaktuel og vigtig læsning for alle, der interesserer sig for dannelse. Og hvem gør ikke det?

"To do is to be" - Nietzsche

"To be is to do" - Kant

"Do be do be do" - Sinatra

Ovenstående er ganske vist skrevet med et glimt i øjet, men ofte er der en sandhed i humoren. Og citatet "To do is to be" er sigende for Nietzsches filosofi og derved også argumenterne i hans

forelæsningsrække 'Om vore
dannelsesanstalters fremtid' fra
begyndelsen af 1872.

Bogen er oversat af Jørgen Kjaer med et
velformuleret og vedkommende efterskrift
af Jens Erik Kristensen og Lars-Henrik
Schmidt. Vær at nævne er også, at
Nietzsche afholdt sin foredragsrække kort
tid efter udgivelsen af sit første værk
'Tragediens fødsel' (1872), hvor han skelner
mellem det apollinske, fornuften, og det
dionysiske, vildskaben. I Nietzsches filosofi
er det dionysiske afgørende for sand
dannelse. Derfor er det problematisk at
uddannelsesinstitutionerne kuer denne
naturkraft.

Nietzsche proklamerer allerede i
indledningen, at der i hans samtid hersker
to strømninger på de tyske
dannelsesinstitutioner: *"driften til en størst
mulig udvidelse af dannelse"* og *"driften til
formindskelse og afsvækkelse af samme"*.
Første strømning er ideen om at dannelse
skal udbredes til videre kredse. Anden
strømning er et udtryk for heteronomi, idet
dannelsen skal underordne sig staten og
dens målsætninger.

Disse to hovedstrømninger og kritikken af
samme er gennemgående i den
anekdotiske forelæsningsrække. Vi befinder
os i selskab med to unge studerende,
hvoraf den ene er Nietzsche selv. De er
taget i skoven for at skyde med pistoler og
filosofere. Men de afbrydes af en ældre
filosof og hans ledsager. Derfra udspilles en

længere dialog, som danner rammerne for Nietzsches kritik af de tyske uddannelsesinstitutioner. Og hans kritik er skarp, hvilket får hans pointer til at stå lysende klart. Sommetider så klart at det ligefrem kan virke provokerende.

I Nietzsches filosofi er en af de helt store problematikker i hans samtid, at staten er blevet den nye ledestjerne. Staten arbejder ud fra et nyttehensyn og dannelse handler derfor om at målrette de unge til specifikke erhverv. Grundet dette fokus har dannelsesanstalterne bevæget sig væk fra dannelse for i stedet at handle om uddannelse. Ifølge Nietzsche bør dannelse være afledt af livets tragiske struktur. Derved må videnskaben og moralen vige for æstetikken.

Skal tyskerne igen gøre den græske kulturarv gældende i samtiden, må det dionysiske altså medregnes. Og genier, på højde med Schiller, Goethe og Wagner, der af flere omgange citeres i forelæsningerne, må i stedet for staten agere ledestjerner – og resten må have tiltro til, at disse ledestjerner kan lede til den klassiske oldtid.

Selvom Nietzsche afholdt sin foredragsrække for knapt 150 år siden er han hyperaktuel i vor samtids diskussioner om dannelse. Og enhver der interesserer sig for udviklingen (eller afviklingen?) af vores uddannelsesinstitutioner bør læse nærværende bog. Nietzsches kritik er på ingen måde forældet – tværtimod!